

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Jan Majchrowski (sprawozdawca)

Ławnik SN Agnieszka Kaczmarek

Protokolant Karolina Majewska

w sprawie prokuratora Prokuratury Okręgowej w C. C. F.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu w dniu 10 października 2019 roku

odwołania wniesionego przez prokuratora C. F.

od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w W. z dnia 13 maja 2018 roku, sygn. akt PK I SD (...) w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych na podstawie art. 437 § 1 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 13 maja 2019 roku (sygn. akt PK I SD (...)), na podstawie art. 152 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze obniżono C. F., prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w C. wynagrodzenie do wysokości 50% na czas trwania zawieszenia w czynnościach prokuratora Prokuratury Okręgowej w C. zastosowanego zarządzeniem Prokuratora Regionalnego w [...]. z dnia 4 stycznia 2019 roku nr (...) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego w sprawie zarzucanego mu umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia

publicznego wyczerpującego znamiona występku z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 156 § 1 kk w zw. z art. 12 kk oraz występku z art. 230 § 1 kk w zw. z art. 12 kk. Nadto orzeczono o kosztach postępowania.

Odwołanie od tego postanowienia złożył prokurator C. F. zaskarżając je w całości na swoją korzyść. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił obrazę art. 96 § 1 kpk i art. 6 kpk w zw. z art. 171 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, która miała wpływ na treść postanowienia, polegającą na zaniechaniu przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym zawiadomienia go, jako strony postępowania sygn. akt PK I SD (...) o terminie posiedzenia w przedmiocie rozpoznania wniosku Prokuratora Okręgowego w C. z dnia 17 stycznia 2019 roku w sprawie o sygn. akt PO IV [...] (...) o obniżenie do 50% wysokości jego wynagrodzenia, co w sposób oczywisty naruszyło jego materialne prawo do obrony. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Najwyższego odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego oraz części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny, z uwzględnieniem odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego. Kwestię obniżenia wynagrodzenia na czas zawieszenia w Prawie o prokuraturze reguluje jedynie art. 152 tejże ustawy, który nie zawiera procedury postępowania odnośnie takiego obniżenia poza kwestiami zaskarżalności postanowienia oraz ewentualnego wyrównania po zakończeniu obniżenia wynagrodzenia z powodów wskazanych w tym przepisie. W związku z tym posiłkować się w tej sytuacji trzeba uregulowaniami Kodeksu postępowania karnego stosując je odpowiednio. Zgodnie z art. 96 § 1 kpk, strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli ma to znaczenie dla ochrony ich praw lub interesów, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy. Paragraf 2 tego

przepisu wskazuje, że w pozostałych wypadkach mają one (strony) prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawia, chyba że ustawa stanowi inaczej. W doktrynie podnosi się przy tym, że jeżeli chodzi o sytuację określoną w paragrafie 2, sąd nie ma obowiązku zawiadamiania strony o terminie takiego posiedzenia (por. M. Kurowski, Komentarz aktualizowany do art. 96 Kodeksu postępowania karnego, pkt 5 [w:] D. Świecki (red.), B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Lex/el., 2019). Oceny wymaga przy tym charakter posiedzenia o obniżenie wynagrodzenia prokuratorowi w przypadku zawieszenia. Otóż postępowanie to niewątpliwie ma tzw. charakter wpadkowy. Nie jest to posiedzenie, w wyniku którego zapada postanowienie kończące postępowanie w sprawie, niemniej jednak, co wprost wynika z art. 152 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, przysługuje od niego zażalenie. Zdaniem Sądu Najwyższego charakter tego posiedzenia wskazuje, że stosować w stosunku do niego winno się art. 96 § 2 kpk. Nie ma więc obowiązku zawiadamiania strony o terminie posiedzenia, a może ona wziąć w nim udział, jeżeli się na nim stawi. W związku z tym w sprawie nie można uznać, aby sąd I instancji zobligowany był informować skarżącego o terminie posiedzenia. Fakt ewentualnego poinformowania strony o takim posiedzeniu nie ma natomiast znaczenia dla skuteczności takiego posiedzenia, ponieważ dla ochrony praw skarżącego zrobiono w zasadzie więcej, aniżeli wynikałoby to z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Poza tym nawet w sytuacji opisanej w art. 96 § 2 kpk, strona ma prawo wziąć udział w takim posiedzeniu, jeżeli się stawia. Nie zmienia to jednak faktu, że zawiadamianie strony o takim posiedzeniu w przypadku braku takiego obowiązku jest zbędne.

Podobnie rzecz ma się w sytuacji posiedzenia sądu odwoławczego. Zgodnie z art. 464 § 1 kpk, strony oraz obrońcy i pełnomocnicy mają prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie, na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego innego niż tymczasowe aresztowanie, na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego oraz na zatrzymanie. Mają oni prawo do udziału w posiedzeniu sądu odwoławczego także wtedy, gdy przysługuje im prawo udziału w posiedzeniu sądu pierwszej instancji. Paragraf 2 tego przepisu

wskazywał, że w innych wypadkach sąd odwoławczy może zezwolić stronom lub obrońcy albo pełnomocnikowi na wzięcie udziału w posiedzeniu. Charakter posiedzenia sądu *a quo* w niniejszej sprawie wskazywał, że nie sposób było uznać, aby strona postępowania miała możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu sądu *ad quem*. Możliwość wzięcia takiego udziału, w przypadku stawiennictwa strony wynikać może jedynie z decyzji sądu odwoławczego (por. D. Świecki, Komentarz aktualizowany do art. 464 Kodeksu postępowania karnego, pkt 7 [w:] D. Świecki (red.), B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, Lex/el., 2019). Stąd także zawiadomienie strony o terminie posiedzenia Sądu Najwyższego należało uznać za błędne i zbędne, bowiem strona, która stawi się na takim posiedzeniu, jak to ma miejsce w przypadku posiedzenia sądu I instancji, wcale automatycznie nie musi zostać dopuszczona do udziału w posiedzeniu, a zależne to jest od decyzji sądu odwoławczego. Niemniej jednak samo zawiadomienie strony o terminie posiedzenia jest zabiegiem „ponad standard” i wymogi wynikające z Kodeksu postępowania karnego, zresztą termin takiego posiedzenia nie stanowi dla strony żadnej tajemnicy, wręcz jest upubliczniany poprzez publikację wokandy.

Sąd Najwyższy nie podziela przy tym stanowiska podnoszonego przez skarżącego, jakoby w tej sytuacji należało stosować w drodze analogii przepisy dotyczące środków zapobiegawczych. Dokonana powyżej analiza stanu prawnego, a także charakter postępowania dyscyplinarnego, które jest co prawda postępowaniem represyjnym, ale nie jest postępowaniem karnym, nie przemawiają za koniecznością szukania analogii do innych instytucji prawnych Kodeksu postępowania karnego. Wskazane powyżej przepisy dają bowiem w tej materii jasność co do obowiązków sądu I instancji. Poza tym sam skarżący wskazuje, że kwestia obniżenia wynagrodzenia przy zawieszeniu w czynnościach służbowych jest pochodną tego zawieszenia, który należałoby traktować jako *sui generis* środek zapobiegawczy. Autor odwołania błędnie utożsamia te okoliczności z koniecznością zawiadamiania strony o terminie posiedzenia o obniżeniu wynagrodzenia prokuratorowi. Kwestia ta jest bowiem także kwestią wtórną zawieszenia, będącą konsekwencją zastosowania samego środka w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych. Nie można zatem w ogóle tychże instytucji

utożsamiać, jeżeli chodzi o gwarancje zapewnienia uczestnictwa strony w tego typu posiedzeniu. Zresztą, z powołanego przez skarżącego judykatu określającego charakter zawieszenia w czynnościach służbowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2005 roku, sygn. akt SDI 62/04, Lex nr 568864), wcale nie wynikają wymogi proceduralne, jakie muszą zostać zachowane, nie mówiąc już o sprawie wtórnej, jaką jest kwestia obniżenia wynagrodzenia prokuratorowi w związku z jego zawieszeniem w czynnościach służbowych.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację podkreślić należy, że sąd I instancji, nie zawiadamiając skarżącego o terminie posiedzenia działał w graniach prawa, stąd zarzut naruszenia art. 96 § 1 kpk, jako że przepis ten nie miał zastosowania, należało uznać za bezzasadny. Podobnie należało się odnieść do zarzutu naruszenia prawa do obrony z art. 6 kpk, bowiem sąd *a quo* w tym zakresie nie przekroczył swoich kompetencji, wobec czego gwarancje procesowe stron zostały zachowane.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.